

ВІДГУК

офіційного рецензента доктора економічних наук, професора

Гавкалової Наталії Леонідівни

на дисертаційну роботу **Тутової Анастасії Сергіївни**

«Економічне стимулювання менеджерів стратегічного рівня

управління підприємств», виконану для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю

051 «Економіка»

1. Актуальність теми дисертаційної роботи. Економічні здобутки підприємств безпосередньо залежать від ефективності та об'єктивності стимулювання праці менеджерів на всіх рівнях управління. Досягнення тактичних цілей забезпечує стимулювання діяльності менеджерів на стратегічному, середньому, оперативному або технічному рівні управління, а стимулювання стратегічного рівня управління, відносно діяльності топ-менеджерів, забезпечує реалізацію стратегічних, головних цілей підприємства. Існуючі пропозиції щодо економічного стимулювання діяльності менеджерів вищої ланки, базуються, в основному на результатах роботи підприємства, аналізі прибутку, чистого прибутку та обсягу реалізації, тобто на фінансових показниках діяльності суб'єкта господарювання. В разі їх виконання, власники роблять висновки щодо обсягів стимулювання, що не є достатньо об'єктивним та комплексним підходом, оскільки не враховує мотивацію топ-менеджера та валентність винагород.

Саме тому виникає необхідність в уточненні теоретичних і методичних положень економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств на основі врахування, як об'єктивного аспекту оцінювання статистично досягнутих показників, так і суб'єктивного аспекту сприйняття справедливого стимулювання, на думку менеджерів стратегічного рівня управління, щодо оцінювання власних досягнень, завдяки яким підприємства виконали поставлені завдання та цілі. Це зумовлює та робить актуальною тему дисертації, виконаної Тутовою А. С.

2. Зв'язок з теми дисертаційної роботи з науковими планами, програмами, фундаментальними та прикладними дослідженнями. Актуальність результатів дисертації Тутової А. С. підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за науково-дослідною темою "Теоретичне та методичне забезпечення визначення переважних умов економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств" (номер державної реєстрації 0120U104139), де

особисто здобувачем виконано: підрозділ 1.1. Сутність економічного стимулювання топ-менеджерів та його основні види; підрозділ 1.2. Основні інструменти економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємства та нормативно-правове забезпечення; підрозділ 2.1. Дослідження формування системи економічного стимулювання топ-менеджерів підприємств.

3. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій та їхня достовірність.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації Тутової А.С., мають достатньо високий ступінь обґрунтованості, що зумовлений якісним та глибоким аналізом значного обсягу (282 найменувань, С. 221-249) наукових та статистичних джерел інформації щодо економічного стимулювання праці менеджерів; проблем підвищення продуктивності праці менеджерів стратегічного рівня управління; оцінки, формування та підходів щодо системи економічного стимулювання топ-менеджерів.

Ознайомлення зі змістом роботи дозволяє дійти висновку про те, що мету роботи досягнуто, завдання, які цілком розкривають її зміст, виконано у повному обсязі. Цьому сприяли, зокрема, точність постановки завдань, коректність використання методів для їх виконання, логічна послідовність проведеного дослідження, чіткість викладу матеріалу.

Положення, висновки та рекомендації, сформульовані у роботі Тутової А. С., відзначаються достовірністю і науковою новизною. Достовірність забезпечена адекватним застосуванням широкого спектра методів наукового пошуку: методів теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу, структурно-логічний аналізу (С. 33-46), статистичного аналізу (С. 84-105, С. 108-122), методу експертного опитування та анкетування (С. 128-136, додаток А), теоретико-логічного аналізу (С. 143-159), канонічного аналізу (С. 159-160), багатовимірною факторного аналізу (С. 160-163, додаток В), факторних навантажень у рівняннях латентних факторів (С. 163-164), інструментів описової статистики (С. 176-177), рангового коефіцієнту кореляції Спірмена (С. 179-183), розрахунків частот щодо законів розподілу значень показників (С. 201), методу адитивної згортки (С. 202-203), методу розрахунку таксономічного показника розвитку (С. 196-199), кластерного аналізу (С. 202).

У сукупності наукові і практичні результати дисертаційної роботи Тутової А. С. доповнюють і розвивають теорію економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління з урахуванням об'єктивного та суб'єктивного аспектів.

4. Новизна наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Проведений аналіз змісту роботи та публікацій Тутової А. С. дає підстави стверджувати, що запропоновані розробки мають наукову новизну та засвідчують особистий внесок здобувача у розвиток теоретичних і методичних положень і рекомендацій з питань економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств.

У першому розділі дисертації викладено вирішення двох завдань роботи:

узагальнити визначення поняття «економічне стимулювання» щодо менеджерів стратегічного рівня управління підприємств;

удосконалити теоретичні положення економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств та узагальнити його основні форми, інструменти, підходи та нормативне забезпечення.

Вирішення зазначених завдань відрізняється науковою новизною.

По-перше, **удосконалено понятійний апарат щодо економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств** (підрозділ 1.1, С. 43-45). Удосконалення стосується визначення поняття «економічне стимулювання» щодо менеджерів стратегічного рівня управління підприємств, особливістю якого є комплексне одночасне врахування як результатів діяльності суб'єктів господарювання, так і задоволеності топ-менеджерів існуючим економічним стимулюванням у відповідності з прикладеними зусиллями для досягнення стратегічних цілей діяльності підприємств.

Результат опубліковано у одноосібній статті фахового наукового видання категорії В та статті, що входять до наукометричної бази даних Index Copernicus, а також розділі колективної монографії:

Tutova A. The definition of «top-manager» and his main function. Науковий журнал Вісник СХУ ім. В. Даля. Сєвєродонецьк : СХУ ім. В. Даля, 2020. №1. (257) С. 9-11.

Тутова А. С. Сутність економічного стимулювання топ-менеджерів та його основні види. Науково-практичний журнал Економічні студії. Львів : Львівська економічна фундація, 2019. №3 (25). С. 165-168.

Tutova A., Otenko V., Gerashchenko I. Environment of Previous Conditions of Economic Incentives of Top-Managers of Enterprises. Emerging Trends in Accounting, Finance, Marketing and HR: Monograph. India, Kolkata: Vandana Publications. 2021. P. 85-104.

По-друге, **удосконалено основні теоретичні положення економічного стимулювання діяльності топ-менеджерів** (підрозділ 1.1, С. 46-48), відмінністю яких є врахування об'єктивного аспекту результатів

діяльності суб'єктів господарювання, що характеризується використанням економічного потенціалу підприємств, та суб'єктивного аспекту, який полягає у сприйнятті додаткових винагород як достатніх за обсягом та валентних за сутністю, що сприятиме зростанню продуктивності праці топ-менеджерів і задоволеності їх роботою на підприємств.

Результат опубліковано у одноосібних статтях фахових наукових виданнях категорії В, що входять до наукометричної бази даних Index Copernicus,:

Тутова А.С. Економічне стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств за результатами їх діяльності. Науковий журнал "Бізнес інформ". Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, 2022. №06. С. 122-129. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-122-129>

Тутова А. С. Особливості стимулювання менеджерів вищої ланки в сучасних організаційних умовах. Науковий журнал Вісник СХУ ім. В. Даля. Северодонецьк : СХУ ім. В. Даля, 2021. №3 (267). С. 94-97.

Тутова А. С. Інструменти економічного стимулювання топ-менеджерів. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну : Економічні науки. Київ : КНУТД, 2019. № 4 (137). С. 104-111.

Тутова А. С. Роль і місце економічного стимулювання топ-менеджерів у діяльності підприємства. Науковий журнал Вісник СХУ ім. В. Даля. Северодонецьк : СХУ ім. В. Даля, 2020. №2 (258). С. 93-95

У другому розділі роботи вирішено такі завдання дослідження:

виявити особливості стану ринку оплати праці та його структурних зрушень як зовнішнього середовища підприємств на макро- та мезоекономічному рівнях;

виявити стан економічного стимулювання топ-менеджерів на досліджуваних підприємствах щодо задоволеності його результатами.

Результат опубліковано у одноосібній статті фахового наукового видання категорії В, що входить до наукометричної бази даних Index Copernicus та матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій:

Тутова А. С. Аналіз економічного стимулювання топ-менеджерів України, як основи ефективної діяльності підприємства. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну : Економічні науки. Київ : КНУТД, 2019. № 5 (139). С. 130-137.

Тутова А. С. Міграція населення під час війни та її вплив на ринок оплати праці. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : XVII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (м. Харків, 25 листопада 2022 р.). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022.

C. 109–120.

Tutova A. Research of formation of system of economic stimulation of top managers of enterprises. European scientific discussions: 7-th International scientific and practical conference (Rome, 23-25 May 2021). Potere della ragione Editore, Rome, Italy, 2021. P. 385-387.

Tutova A. System of evaluation of efficiency of activity of top-managers of state enterprises of Ukraine. Science and education: problems, prospects and innovations: 3rd International scientific and practical conference (Kyoto, 2-4 December 2020). CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2020. P. 123-128.

Тутова А. С. Аналіз ринку оплати праці та заробітної плати менеджерів вищої ланки. Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики: VI Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри маркетингу Уманського національного університету садівництва (м. Умань, 25 жовтня 2021 р.). Умань : УНУС, 2021. - С. 181-183.

У третьому розділі дисертації викладено вирішення трьох завдань:

запропонувати методичне забезпечення до визначення пріоритетних якісних факторів стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств;

запропонувати використання комплексного інтегрального показника економічного стимулювання,

обґрунтувати побудову шкали економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств.

Виконання цих завдань має чотири пункти наукової новизни:

вперше запропоновано для визначення відсотків преміювання менеджерів стратегічного рівня управління використовувати комплексний інтегральний показник економічного стимулювання (підрозділ 3.3, С. 200-211), що характеризує його об'єктивний аспект за інтегральним показником використання економічних ресурсів й інвестиційно-інноваційних здобутків, та інтегральним показником задоволеності топ-менеджерів обсягами та валентністю стимулювання за суб'єктивним аспектом, з розподілом інтегральних показників за правилом Парето. Суб'єктивний аспект запропоновано враховувати в разі набуття кількісних значень його інтегральним показником середнього або низького рівня, який визначено з використанням кластерного аналізу (С. 204).

Результат опубліковано у статтях фахових наукових виданнях категорії В, що входять до наукометричної бази даних Index Copernicus:

Тутова А.С. Економічне стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств за результатами їх діяльності. Науковий журнал "Бізнес інформ". Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН

України, 2022. №06. С. 122-129. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-122-129>

Malyarets L., Iastremska O., Tutova A. Determination of priority quality factors of stimulation of top managers of enterprises. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries, 2022. No. 2 (20), P. 75 - 85. DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2022.20.07>

дістав подальшого розвитку методичний підхід до економічного стимулювання праці топ-менеджерів на основі об'єктивної оцінки результатів діяльності підприємства щодо використання його економічних ресурсів (підрозділ 3.1, С. 153-167), який у порівнянні з наявними розробками полягає у визначенні: взаємозв'язку між показниками оплати і стимулювання праці топ-менеджерів та показниками результативності діяльності підприємства щодо використання матеріальних, фінансових, людських ресурсів та результатів інвестиційної й інноваційної діяльності (з використанням канонічного аналізу), найбільш впливових показників як частинних для розрахунку інтегрального (із використанням багатовимірного факторного аналізу) показника економічного стимулювання праці топ-менеджерів.

Результат опубліковано у статті фахового наукового видання категорії В, що входить до наукометричної бази даних Index Copernicus,:

Тутова А.С. Економічне стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств за результатами їх діяльності. Науковий журнал "Бізнес інформ". Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, 2022. №06. С. 122-129. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-122-129>

дістало подальшого розвитку методичне забезпечення до визначення пріоритетних факторів стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств (підрозділ 3.2, С. 171-188), яке розроблене з використанням: інструментів описової статистики; пріоритетності часткових латентних факторів економічного стимулювання топ-менеджерів; розрахунку інтегрального якісного показника економічного стимулювання топ-менеджерів, що дозволяє визначити задоволеність менеджерів застосовуваними сумами винагородження, діючими на підприємстві.

Результат опубліковано у статті фахового наукового видання категорії В, що входить до наукометричної бази даних Index Copernicus, та у розділі колективної монографії:

Malyarets L., Iastremska O., Tutova A. Determination of priority quality factors of stimulation of top managers of enterprises. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries, 2022. No. 2 (20), P. 75 - 85. DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2022.20.07>

Tutova A., Otenko V., Gerashchenko I. Environment of Previous Conditions of Economic Incentives of Top-Managers of Enterprises. Emerging Trends in Accounting, Finance, Marketing and HR: Monograph. India, Kolkata: Vandana Publications. 2021. P. 85-104.

дістало подальшого розвитку обґрунтування шкали преміювання топ-менеджерів (підрозділ 3.3, С. 192-211) відмінністю якої є ґрунтування на інтегральних показниках результатів діяльності підприємств щодо використання економічних і врахування задоволеності застосовуваним економічним стимулюванням, з урахуванням законів їх розподілу. Ці інтегральні показники об'єднані у комплексний інтегральний показник, який враховує за правилом Парето об'єктивний і суб'єктивний аспекти стимулювання та його значення вказує на взаємозв'язок з інтервалами шкали стимулювання діяльності топ-менеджерів.

Результат опубліковано у статтях фахових наукових виданнях категорії В, що входять до наукометричної бази даних Index Copernicus:

Тутова А.С. Економічне стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств за результатами їх діяльності. Науковий журнал "Бізнес інформ". Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, 2022. №06. С. 122-129. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-122-129>

Malyarets L., Iastremska O., Tutova A. Determination of priority quality factors of stimulation of top managers of enterprises. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries. Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries, 2022. No. 2 (20), P. 75 - 85. DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2022.20.07>

Отримані Тутовою А. С. наукові результати мають наукову новизну, є достатньо обґрунтованими та широко представлені науковій спільноті у публікаціях та під час участі у міжнародних науково-практичних конференціях.

5. Теоретична цінність і практична значущість наукових результатів.

Теоретична цінність розробок дисертанта полягає у тому, що вони збагачують теорію економіки підприємств у частині стимулювання праці

топ-менеджерів та у частині подальшого розвитку положень щодо економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств. Теоретично значимими є такі наукові результати: удосконалений понятійний апарат щодо економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств; запропоновані основні теоретичні положення економічного стимулювання діяльності топ-менеджерів; обґрунтований для визначення відсотків преміювання менеджерів стратегічного рівня управління комплексний інтегральний показник економічного стимулювання; розвинений методичний підхід до економічного стимулювання праці топ-менеджерів на основі об'єктивної оцінки результатів діяльності підприємства щодо використання його економічних ресурсів; методичне забезпечення до визначення пріоритетних якісних факторів стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств; обґрунтована шкала преміювання топ-менеджерів.

Підтвердженням теоретичної цінності окремих результатів є їхнє впровадження в навчальний процес Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця підготовки бакалаврів на факультеті Менеджменту і маркетингу за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньою компонентою «Управління людськими ресурсами» в процесі проведення практичних занять у 2020-2021 н.р. та 2021-2022 н.р. (довідка № 22/86-02-71/1 від 30 червня 2022 р.).

Практична цінність дисертаційної роботи полягає у тому, що результати дослідження підтверджуються їх впровадженням у діяльність працюючого підприємства, а саме: пропозиції з формування системи економічного стимулювання топ-менеджерів підприємств та методичне забезпечення визначення переважних умов економічного стимулювання топ-менеджерів використовуються діяльності промислового підприємства ТОВ «СТАТУС СТРОЙ ЛТД» (довідка № 58 від 22 березня 2021 р.).

6. Повнота викладення наукових результатів дисертації в опублікованих працях.

Тутова А. С. за результатами дисертації опублікувала 7 наукових праць, які відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 р. Серед них:

6 одноосібних статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України (Категорія В), індексуються у міжнародній наукометричній базі Index

Scopus;

1 стаття у співавторстві у науковому виданні, включеному на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України (Категорія В), індексується у міжнародній наукометричній базі Index Scopus.

Також за результатами дослідження опубліковано 0,5 розділу у колективній зарубіжній монографії та 1 стаття у науковому журналі економічного спрямування, що індексується у міжнародній наукометричній базі Index Scopus.

Окрім того результати дослідження проходили апробацію на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, за результатами яких здобувач опублікував 17 одноосібних тез доповідей на конференціях.

Перелік та вивчення змісту опублікованих статей та тез доповідей на конференціях дозволяє визначити, що Тутова А. С. виконала вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 р. На підставі цього опублікування й апробацію результатів дисертаційної роботи Тутової А. С. слід вважати достатньою.

7. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертація Тутової А. С. містить анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. У додатках є копії довідок про практичне використання результатів дослідження. Обсяг основного тексту дисертації становить 8,7 авторських аркуша, що цілком відповідає встановленим вимогам. Робота викладена науковим стилем, її зміст має чітку логічну послідовність виконання поставлених завдань, які розкривають етапи досягнення мети. Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 № 40 зі змінами від 31.05.2019 р.

8. Академічна доброчесність.

При детальному розгляді дисертаційної роботи Тутової А. С. не виявлено порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікації та фабрикації).

9. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Оцінюючи в цілому позитивно дисертаційну роботу Тутової А. С. вважаю за доцільне звернути увагу на окремі дискусійні положення.

1. У розділі 1.1 приділено багато уваги аналізу та уточненню теоретичних аспектів економічного стимулювання. Доцільно також було б більш детально дослідити визначення поняття «менеджер стратегічного рівня управління» та вказати на відмінності між цим поняттям та поняттями «топ-менеджер».

2. У підрозділі 2.1 на сторінках 99-107 проаналізовано стан ринку праці під час війни, було б доцільно виокремити інформацію щодо діяльності та оплати праці менеджерів стратегічного рівня управління з початку повномасштабного вторгнення та порівняти наявні зміни до та після 24 лютого 2022 р.

3. Дисертація відрізняється обґрунтованим використанням економіко-математичних методів, що дозволили розробити методичне забезпечення з економічного стимулювання діяльності менеджерів стратегічного рівня управління. Слід зазначити, що при визначенні показників використання економічних ресурсів діяльності підприємств за об'єктивною складовою, можливо було б доповнити цю систему показниками використання інтелектуальної власності підприємств та розширити їх перелік щодо інформаційних ресурсів. Тому що саме ці види ресурсів у сучасних умовах стають переважними і такими, що здатні генерувати додаткові прибуткові потоки для підприємств (підрозділ 3.1, с. 153 – 159).

4. Розроблений у підрозділі 3.1 методичний підхід до визначення взаємозв'язку між факторами результативності діяльності підприємства та показниками економічного стимулювання топ-менеджерів є обґрунтованим і детально представленим. Втім, хотілося б розширити перелік показників, які характеризують економічне стимулювання топ-менеджерів, а не обмежуватися тільки двома (с. 158 – 163).

Зауваження мають дискусійний характер та не впливають на позитивний висновок щодо аналізованої дисертації.

10. Загальна оцінка роботи, її відповідність встановленим вимогам.

Дисертація Тутової Анастасії Сергіївни «Економічне стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств» виконана на достатньо високому науковому рівні, є завершеною кваліфікаційною науковою працею, містить теоретичні положення, методичні підходи і практичні рекомендації, які у сукупності дозволяють здійснити формування і удосконалення системи економічного стимулювання праці менеджерів стратегічного рівня управління підприємств на основі об'єктивного оцінювання результатів роботи підприємств та суб'єктивного сприйняття топ-менеджерами отриманих винагород.

Наукові статті та інші публікації Тутової А. С. відображають положення отриманої нею наукової новизни. З наукових робіт у співавторстві в дисертаційній роботі використано лише ті ідеї та положення, які є особистим здобутком автора. Основні результати дослідження доповідались та схвалені під час науково-практичних конференцій різного рівня та впроваджено у практику діючого підприємства та закладу вищої освіти.

Наведені у відгуку дискусійні положення та зауваження не мають принципового характеру і не впливають на загальну високу оцінку дисертації.

Дисертація Тутової А. С. за змістом відповідає спеціальності 051 «Економіка», за якістю теоретичних та методичних розробок відповідає рівню дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Тема дисертаційної роботи є актуальною і необхідним чином розкрита. Мета роботи досягнута, а її результати містять наукову новизну, мають теоретичну та практичну цінність, що підтверджується впровадженням результатів у діяльність промислового підприємства та закладу вищої освіти України згідно з довідками, представленими у додатках о дисертації.

Дисертація Тутової А. С. «Економічне стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління підприємств» за своїм змістом відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ №44 від 12.01.2022 р., а її автор – Тутова Анастасія Сергіївна – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

доктор економічних, професор,
завідувач кафедри державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА